

Uddannelsesparathed hos eleverne i 8. klasse, 2018

I 8. klasse vurderes eleverne for første gang i deres skoletid, om de er parate i forhold til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse. Vurderingen skal sikre, at de ikke-uddannelsesparate elever støttes med en skole- og vejledningsindsats frem mod afslutningen af 9. klasse eller eventuelt 10. klasse.

Resumé

- Færre er i tvivl, om hvilken uddannelse de interesserer sig for. En større andel af eleverne i 8. klasse i 2018 end i 2017 viser udelukkende interesse for de gymnasiale uddannelser.
- Andelen af elever, der er vurderet ikke-uddannelsesparate til mindst et af deres ønsker er steget fra 28 procent til 32 procent. Det skyldes hovedsageligt indførelsen af det skærpede karakterkrav ved søgning til de treårige gymnasiale uddannelser.
- Flere drenge end piger bliver vurderet ikke-uddannelsesparate.
- En højere andel blandt elever af udenlandsk herkomst bliver vurderet ikke-uddannelsesparat sammenlignet med elever af dansk herkomst.

Hvem skal parathedsvurderes i 8. klasse:

Alle elever i folkeskolen, den kommunale ungdomsskole, friskoler, private grundskoler (frie grundskoler), efterskoler og frie fagskoler.

Parathedsvurdering

En elev er uddannelsesparat til den eller de uddannelser, som eleven tilkendegiver interesse for, hvis eleven opfylder de faglige, personlige og sociale forudsætninger. Eleven skal kun vurderes i forhold til elevens interesselikendegivelser.

- **Faglige forudsætninger.** I 8. klasse vurderes elever at være uddannelsesparate, når de har et gennemsnit på mindst 4,0 af alle standpunktskarakterer. Som noget nyt fra skoleåret 2017/2018 for 8. klasse er karakterkravet dog 5,0 i gennemsnit af alle standpunktskarakterer for elever, der søger en 3-årig gymnasial uddannelse (hhx, htx og stx). For skoler, der ikke giver standpunktskarakterer, afgør skolens leder, om elevens faglige niveau svarer til kriterierne ovenfor.
- **Personlige forudsætninger** vurderes inden for fem fokusområder: Selvstændighed, motivation, ansvarlighed, mødestabilitet og valgparathed.
- **Sociale forudsætninger** vurderes inden for tre fokusområder: Samarbejdsevne, respekt og tolerance.

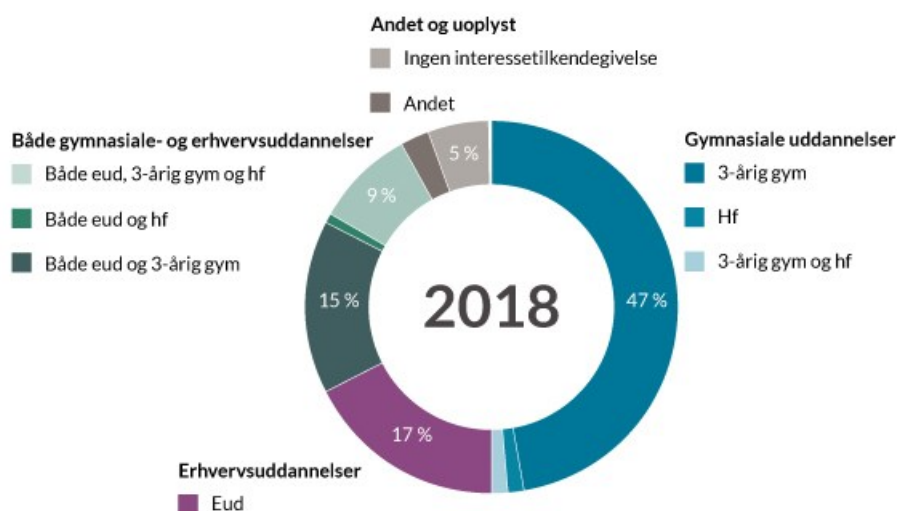
En elev betragtes samlet set som ikke-uddannelsesparat, hvis eleven er vurderet ikke-parat til mindst én af de uddannelser, som eleven har tilkendegivet interesse for. Elever, som i 8. klasse samlet set, er vurderet ikke-uddannelsesparate, skal i 8. og 9. klasse have en særlig målrettet skole- og vejledningsindsats for at understøtte, at de kan være uddannelsesparate ved afslutningen af 9. klasse eller eventuelt 10. klasse.

Der er størst interesse for de gymnasiale uddannelser

Hvert år spørges landets 8. klasseelever om, hvilken ungdomsuddannelse de regner med at søge ind på efter 9. eller 10. klasse. Ud fra disse interesselikendegivelser foretager skolen en vurdering af elevernes parathed til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse dvs. en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Som noget nyt i år skelnes der i henhold til gymnasireformen og de nye adgangskrav mellem interesse for hf og de øvrige gymnasiale uddannelser. Kun 1 procent har vist interesse udelukkende for hf.

Ser man på alle 8. klasseeleverne i 2018, så har 50 procent udelukkende tilkendegivet interesse for de gymnasiale uddannelser, 17 procent udelukkende for erhvervsuddannelserne og 24 procent for både de gymnasiale- og erhvervsuddannelser. 2 procent har tilkendegivet interesse for en anden type ungdomsuddannelse, fx STU og 5 procent har ikke angivet en ungdomsuddannelse.

Figur 1. Der er størst interesse for de gymnasiale uddannelser blandt 8. klasseeleverne

Figuren viser: 8. klasseelevernes interesselikendegivelser, januar 2018

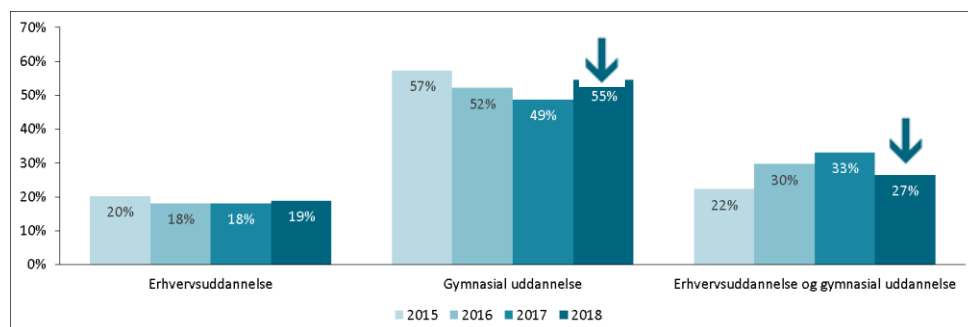
Note: Andet eller uoplyst består af 2 procent, der har vist interesse for en anden type ungdomsuddannelse end gymnasial eller erhvervsuddannelse, fx en STU, 2 procent, hvis vurdering ikke er klar og 5 procent, der ikke har tilkendegivet interesse for en uddannelse. Se evt. antallene bag figuren i bilag tabel 1 side 10.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk pr. 26. januar 2018

I de efterfølgende analyser indgår kun de elever, som har tilkendegivet interesse for mindst én af de tre ungdomsuddannelses typer: erhvervsuddannelse, 3-årig gymnasial uddannelse (dvs. hhx, htx og stx) eller hf og er blevet vurderet i forhold til interesselikendegivelsen.

Færre overvejer både gymnasial og erhvervsuddannelse

Flere elever viser udelukkende interesse for de gymnasiale uddannelser. I 2017 viste 49 procent af eleverne udelukkende interesse for de gymnasiale uddannelser, i 2018 er andelen steget med 6 procentpoint til 55 procent. Der er også en lille stigning i andelen, der udelukkende viser interesse for en erhvervsuddannelse, fra 18 procent i 2017 til 19 procent i 2018. I 2018 viser 27 procent interesse for både gymnasial uddannelse og erhvervsuddannelse. I 2017 var det 33 procent.

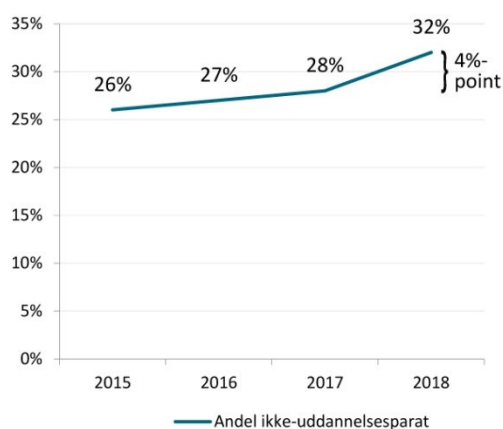
Figur 2 Flere elever er målrettede i deres interesselikendegivelse

Figuren viser fordelingen af elevernes interesselikendegivelser blandt dem der viser interesse for en erhvervsuddannelse, gymnasial uddannelse (hf eller 3-årig gym. udd.) eller begge dele.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

32 procent vurderes ikke-uddannelsesparate

I alt 32 procent af de 8. klasseelever i 2018, der har tilkendegivet interesse og er blevet parathedsvurderet, bliver samlet set vurderet ikke-parat til det, de tilkendegiver interesse for. Det er en stigning på 4 procentpoint i forhold til 2017.

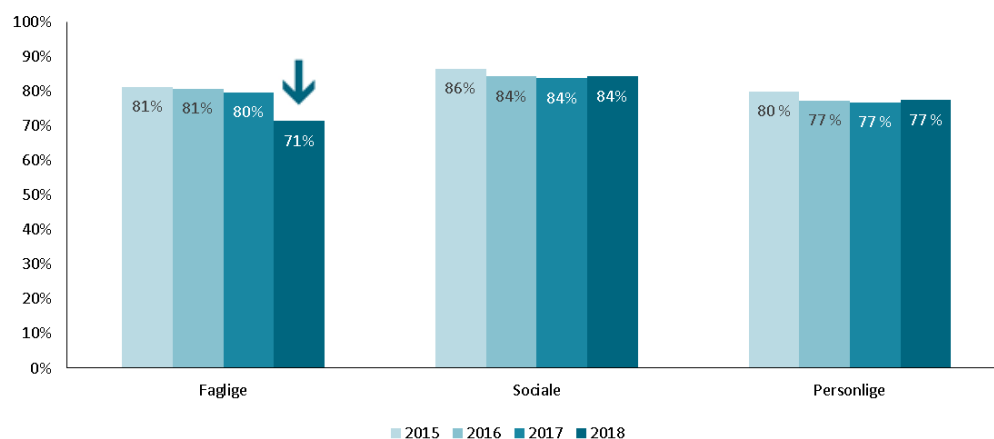
Figur 3 Stigning i andelen af elever, der erklæres ikke-uddannelsesparate

Figuren viser andelen af 8. klasseelever, der er vurderet ikke-parat samlet set, blandt dem, der er parathedsvurderet, 2015-2018.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

Færre opfylder de faglige forudsætninger

Stigningen i andel, der er ikke-uddannelsesparate skyldes, at færre elever opfylder de faglige forudsætninger i 2018 sammenlignet med de foregående år. Kun 71 procent af de elever, som er parathedsvurderet, opfylder de faglige forudsætninger. Det er et fald på 9 procentpoint i forhold til 2017. 84 procent opfylder de sociale forudsætninger og 77 procent de personlige. Begge er uændret i forhold til 2017, jf. figur 4.

Figur 4 Fald i andelen af elever, der opfylder de faglige forudsætninger

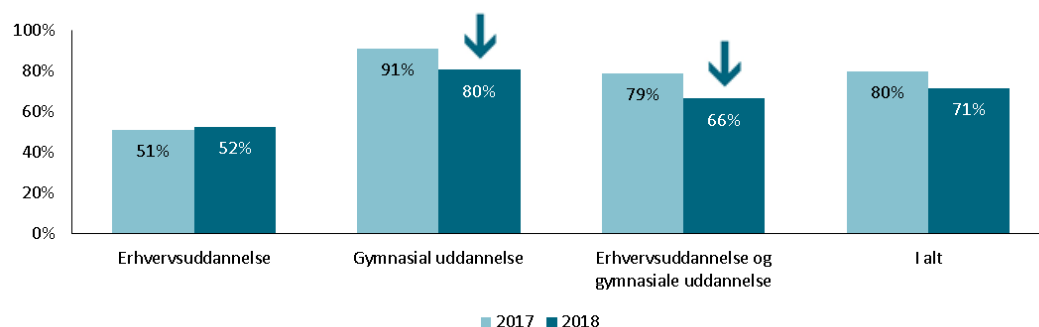
Figuren viser: fordelingen af andelen af 8. klasseelever, der opfylder henholdsvis de faglige, de sociale og de personlige forudsætninger ud af dem, der er parathedsvurderet fordelt på år.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

Fald i andel, der opfylder de faglige forudsætninger, ses kun for de gymnasiale uddannelser

Faldet fra 2017 til 2018 i andelen, der opfylder de faglige forudsætninger, ses udelukkende blandt de elever, som viser interesse for de gymnasiale uddannelser. Faldet skyldes, at de faglige krav til de treårige gymnasiale er ændret fra et mindste krav på 4 i gennemsnit af standpunktskaraktererne til 5, jf. figur 5.

Figur 5 Fald i andelen af elever i 8. klasse, der opfylder de faglige forudsætninger, skyldes det skærpede karakter-krav til de treårige gymnasial uddannelse.

Figuren viser: fordelingen af andelen af 8. klasseelever, der opfylder de faglige forudsætninger ud af dem fordelt på interesselikendegivelse og år.

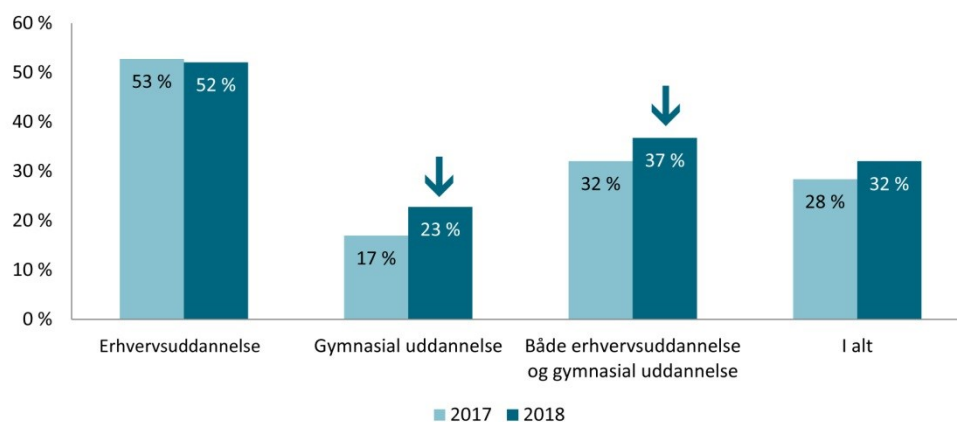
Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

Det skærpede karakterkrav på de gymnasiale uddannelser slår igennem på parathedsvurderingerne

23 procent af 8. klasseeleverne, der udelukkende har interesse for en gymnasial uddannelse, er vurderet ikke-parat. Det er en stigning på 6 procentpoint sammenlignet med 2017. Også blandt elever, der interesserer sig for både erhvervsuddannelse og gymnasial uddannelse, er der sket en stigning i andelen af uddannelsesparate. 32 procent af disse var vurderet ikke-parate i 2017. Denne andel er steget med 5 procentpoint til 37 procent i 2018, jf. figur 6.

For elever, der udelukkende interesserer sig for en erhvervsuddannelse, er 52 procent vurderet ikke-uddannelsesparat. Det er stort set uændret i forhold til de forgående år.

Figur 6 Stigning i andelen af elever, der erklæres ikke-uddannelsesparate til en gymnasial uddannelse.

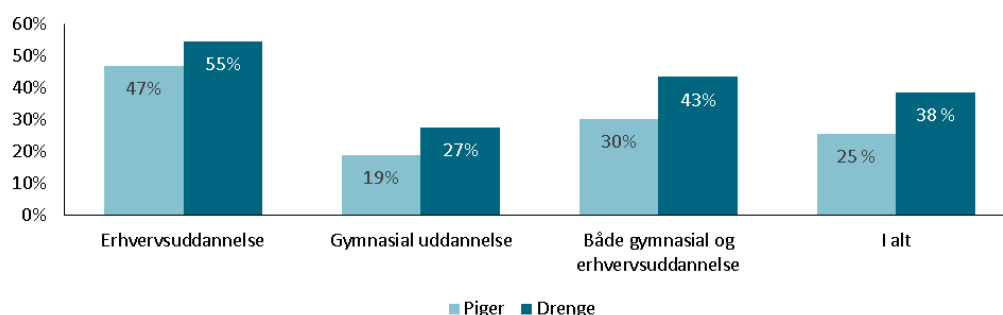
Figuren viser: fordelingen af andelen af 8. klasselever, der er vurderet ikke-parat blandt dem, der er parathedsvurderet, fordelt på interessetilkendegivelse og år.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

Flere drenge end piger bliver vurderet ikke-uddannelsesparate

På tværs af interessetilkendegivelser bliver flere drenge vurderet ikke-uddannelsesparate, jf. figur 7.

Figur 7 Drene bliver i højere grad end pigerne vurderet ikke-uddannelsesparate.

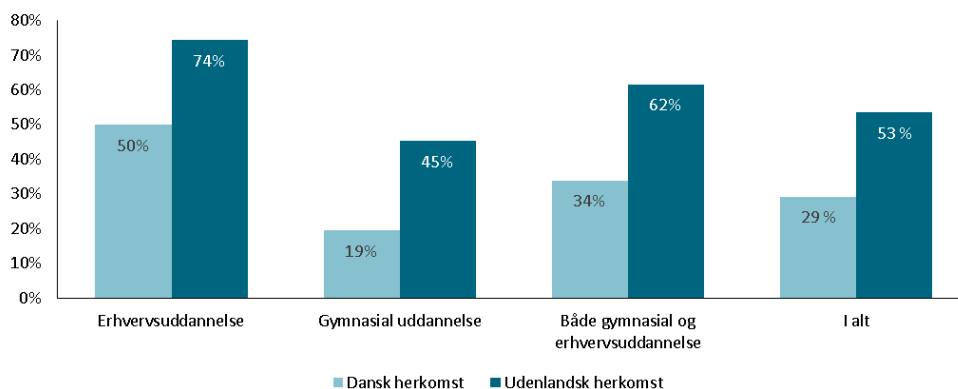
Figuren viser: fordelingen af andelen af 8. klasselever, der er vurderet ikke-parat, fordelt på køn og interessetilkendegivelse, 2018.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

Elever af udenlandsk herkomst bliver i højere grad vurderet ikke-parat til en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse

En større andel af elever af udenlandsk herkomst er vurderet ikke-uddannelsesparat sammenlignet med elever af dansk herkomst. 53 procent af de vurderede elever i 8. klasse med udenlandsk herkomst er vurderet ikke-parat. Blandt elever af dansk herkomst er 29 procent, jf. figur 8.

Figur 8 Elever af udenlandsk herkomst bliver i højere grad vurderet ikke-parate end elever med udenlandsk herkomst, uanset uddannelsesønske.

Dansk og udenlandsk herkomst

En person er af dansk herkomst, hvis mindst en af forældrene er dansk statsborger og født i Danmark.

En person er af udenlandsk herkomst, hvis personen er indvandrer eller efterkommer. En efterkommer er født i Danmark og ingen af forældrene må både være danske statsborgere og født i Danmark. En indvandrer er født i udlandet og ingen af forældrene må både være danske statsborgere og født i Danmark.

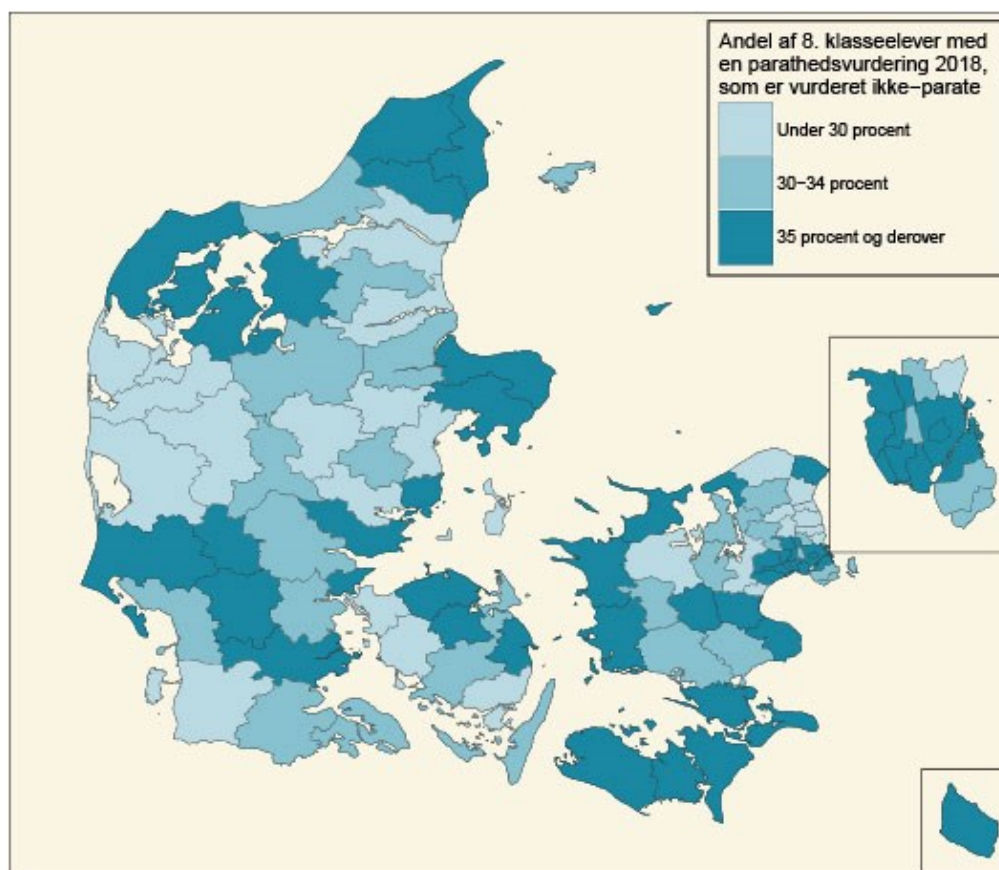
Figuren viser: fordelingen af andelen af 8. klasseelever, der er vurderet ikke-parat fordelt på uddannelsesønske og herkomst, 2018.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

Andel af ikke-parate 8. klasseelever varierer mellem kommunerne

Der er stor forskel på andelen af vurderede elever, der er vurderet ikke-parat. Der er et spænd på 15 procent til 50 procent. Ishøj, Albertslund og Lolland er blandt de kommuner, der har en meget høj andel, der er vurderet ikke-parat. I den lave ende ligger blandt andet Samsø, Gentofte og Struer.

Figur 9 Der er store variationer mellem andel af ikke-uddannelsesparate elever i 8. klasse imellem kommunerne.

Note: I opgørelsen indgår kun de 8. klasseelever, som har tilkendegivet interesse for gymnasial uddannelse, erhvervsuddannelse eller begge dele og har en færdig parathedsvurdering. Det betyder, at andelen for nogle kommuner, hvor der mange elever, der mangler at tilkendegive interesse eller hvor vurderingen ikke er færdig, kan være mere usikker end i kommuner, hvor næsten alle elever er vurderet. Andelen findes også i tabelform på side 12.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

Vil du vide mere?

På <https://www.uvm.dk/vejledning-og-stoettemuligheder/vejledning/ungdomsuddannelse/uddannelsesparathed> kan du læse mere om vurderingen og den videre proces for både elever, der er vurderet uddannelsesparat og elever, der er vurderet ikke-uddannelsesparat.

I Undervisningsministeriets datavarehus kan du finde resultaterne på <https://www.uddannelsesstatistik.dk/grundskolen/Sider/Indhold/Overgange.aspx>

Kontakt

Center for Data & Analyse

Styrelsen for It og Læring

[Opret supporthenvendelse](#)

Tlf.: 35 87 83 00

Bilag

Population og metode

I denne opgørelse indgår de 8. klasseelever, som findes i optagelse.dk. I forhold til populationen af alle 8. klasseelever kan der mangle nogle. Det vurderes ved at sammenligne med bestandstal fra Danmarks Statistik, at der for 2018 mangler i størrelsesordenen ca. 400 elever. For 2017 er det ca. 500 elever og for 2015 og 2016 lidt flere.

92 procent (62.620) af 67.960¹ 8. klasseelever i skoleåret 2017/18 er blevet parathedsvurderet mht. gymnasiale uddannelse og/eller erhvervsuddannelser ud fra deres interesselikendegivelser. 2 procent har tilkendegivet interesse for andre uddannelser efter grundskolen, det kan fx være en STU (særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse), en KUU (kombineret ungdomsuddannelse) eller et forløb på produktionsskole. 5 procent har enten ikke tilkendegivet nogen uddannelsesinteresser eller deres parathedsvurdering er ikke afsluttet. Det er lidt højere end tidligere, for 2016 og 2017 har andelen været 4 procent. Det skyldes sandsynligvis, at tallene for 2018 er trukket lidt tidligere end de øvrige år (de seneste år er data trukket i februar eller marts måned).

Tabel 1 8. klasseelevernes interesselikendegivelser, januar 2018.

Interesselikendegivelse	Antal elever	Andel
Erhvervsuddannelse	11.869	17 %
Gymnasiale uddannelser i alt	34.154	50 %
Stx, hhx, htx	32.205	47 %
Hf	981	1 %
Stx, hhx, htx, hf	968	1 %
Både gymnasiale- og erhvervsuddannelser i alt	16.597	24 %
Både erhvervsuddannelse og stx, hhx, htx	10.196	15 %
Både erhvervsuddannelse og hf	435	1 %
Både erhvervsuddannelse, stx, hhx, htx og hf	5.966	9 %
Andet end gymnasial, hf og erhvervsuddannelse	1.633	2 %

¹ Notatet er baseret på dataudtræk fra optagelse.dk pr. 26. januar 2018.

Ingen interesselikendegivelse	3.707	5 %
8. klasse elever i alt	67.960	100 %

Note: Andet eller uoplyst består af 2 procent, der har vist interesse for en anden type ungdomsuddannelse end gymnasial eller erhvervsuddannelse, fx en STU, 2 procent, hvis vurdering ikke er klar og 5 procent, der ikke har tilkendegivet interesse for en uddannelse.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk pr. 26. januar 2018

Kommunefordeling

Tabel 2 Andel 8. klasselever, som er vurderet hhv. uddannelsesparate og ikke-uddannelsesparate, fordelt på kommuner, 2018

Kommune	Uddannelsesparate	Ikke-uddannelsesparate	Antal elever ¹
Albertslund	50 %	50 %	280
Allerød	82 %	18 %	364
Assens	71 %	29 %	478
Ballerup	56 %	44 %	583
Billund	62 %	38 %	325
Bornholm	61 %	39 %	455
Brøndby	55 %	45 %	322
Brønderslev	63 %	37 %	447
Dragør	69 %	31 %	168
Egedal	67 %	33 %	625
Esbjerg	68 %	32 %	1.205
Fanø	63 %	38 %	40
Favrskov	77 %	23 %	668
Faxe	66 %	34 %	385
Fredensborg	77 %	23 %	586
Fredericia	64 %	36 %	614
Frederiksberg	75 %	25 %	858
Frederikshavn	62 %	38 %	539
Frederikssund	66 %	34 %	497
Furesø	74 %	26 %	529
Faaborg-Midtfyn	68 %	32 %	561
Gentofte	84 %	16 %	997
Gladsaxe	70 %	30 %	694

Glostrup	58 %	42 %	186
Greve	61 %	39 %	601
Gribskov	73 %	27 %	392
Guldborgsund	56 %	44 %	609
Haderslev	60 %	40 %	579
Halsnæs	57 %	43 %	275
Hedensted	65 %	35 %	649
Helsingør	64 %	36 %	661
Herlev	61 %	39 %	251
Herning	79 %	21 %	1.008
Hillerød	68 %	32 %	576
Hjørring	64 %	36 %	575
Holbæk	73 %	27 %	881
Holstebro	71 %	29 %	681
Horsens	74 %	26 %	1.043
Hvidovre	63 %	37 %	458
Høje-Taastrup	64 %	36 %	545
Hørsholm	77 %	23 %	253
Ikast-Brande	68 %	32 %	443
Ishøj	50 %	50 %	191
Jammerbugt	67 %	33 %	420
Kalundborg	59 %	41 %	478
Kerteminde	70 %	30 %	291
Kolding	68 %	32 %	1.234
København	64 %	36 %	4.120

Tabel 1 fortsat

Kommune	Uddannelsesparate	Ikke-uddannelsesparate	Antal elever ¹
---------	-------------------	------------------------	---------------------------

Køge	65 %	35 %	771
Langeland	70 %	30 %	110
Lejre	68 %	32 %	315
Lemvig	71 %	29 %	256
Lolland	51 %	49 %	415
Lyngby-Taarbæk	82 %	18 %	631
Læsø	69 %	31 %	16
Mariagerfjord	73 %	27 %	518
Middelfart	74 %	26 %	500
Morsø	64 %	36 %	259
Norddjurs	53 %	47 %	373
Nordfyns	62 %	38 %	348
Nyborg	65 %	35 %	315
Næstved	67 %	33 %	928
Odder	64 %	36 %	311
Odense	63 %	37 %	2.007
Odsherred	63 %	37 %	328
Randers	68 %	32 %	1.133
Rebild	67 %	33 %	374
Ringkøbing-Skjern	73 %	27 %	740
Ringsted	55 %	45 %	388
Roskilde	73 %	27 %	1.188
Rudersdal	81 %	19 %	740
Rødovre	66 %	34 %	403
Samsø	85 %	15 %	34
Silkeborg	72 %	28 %	1.197
Skanderborg	67 %	33 %	777

Skive	65 %	35 %	482
Slagelse	64 %	36 %	865
Solrød	76 %	24 %	283
Sorø	67 %	33 %	360
Stevns	62 %	38 %	224
Struer	83 %	17 %	239
Svendborg	75 %	25 %	642
Syddjurs	63 %	37 %	514
Sønderborg	66 %	34 %	904
Thisted	60 %	40 %	515
Tønder	75 %	25 %	487
Tårnby	67 %	33 %	432
Vallensbæk	62 %	38 %	186
Varde	64 %	36 %	534
Vejen	65 %	35 %	494
Vejle	70 %	30 %	1.398
Vesthimmerlands	60 %	40 %	422
Viborg	68 %	32 %	1.175
Vordingborg	61 %	39 %	547
Ærø	68 %	32 %	56
Aabenraa	67 %	33 %	676
Aalborg	73 %	27 %	1.915
Aarhus	73 %	27 %	3.150
Hele landet	68 %	32 %	61.495

Note 1: I opgørelsen indgår kun de 8. klasseelever, som har tilkendegivet interesse for gymnasial uddannelse, erhvervsuddannelse eller begge dele og er blevet parathedsvurderet til dette. Elever, som har angivet andet end gymnasial eller erhvervsuddannelse, elever uden interesselikendegivelse og elever, hvis vurdering ikke var færdig, da data blev trukket, indgår således ikke.

Kilde: Styrelsen for It og Læring baseret på optagelse.dk

